

Bruksela, 30 kwietnia 2025 r.
(OR. en)

8187/25

SPORT 18

NOTA

Od: Prezydencja
Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy: Rola sportowców w kształtowaniu polityki sportowej
– Debata orientacyjna

Delegacje otrzymują w załączeniu notę orientacyjną prezydencji na powyższy temat, mającą posłużyć za punkt wyjścia do debaty orientacyjnej podczas posiedzenia Rady (ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu) w dniu 13 maja 2025 r.

„Rola sportowców w kształtowaniu polityki sportowej”**Wprowadzenie – kontekst debaty**

Rola sportowców w społeczności sportowej nie ogranicza się do osiągania wyników na arenie krajowej i międzynarodowej. Sportowcy stają się coraz częściej aktywnymi uczestnikami debaty publicznej, pełniąc rolę liderów opinii i inicjatorów zmian systemowych. Zakres ich sformalizowanego i bezpośredniego udziału w organach decyzyjnych w poszczególnych państwach członkowskich UE jest jednak zróżnicowany. Biorąc pod uwagę liczne wyzwania stojące przed sektorem sportu oraz rosnącą potrzebę przejrzystej i inkluzywnej polityki sportowej, konieczne staje się systematyczne angażowanie sportowców w procesy decyzyjne i strategiczne.

Jednym z celów europejskiego modelu sportu jest wspieranie i ułatwianie dostępu niedostatecznie reprezentowanych grup do podejmowania decyzji w sporcie, a także zachęcanie ich do aktywnego angażowania się w ten proces. Należy podkreślić, że doświadczenie, wiedza i profesjonalna perspektywa sportowców przyczyniają się do skuteczniejszego opracowywania rozwiązań, w tym kształtowania polityki sportowej. Dzięki ich zaangażowaniu rozwiązania te mogą być lepiej dostosowane do rzeczywistych potrzeb społeczności sportowej na wszystkich szczeblach.

W tym kontekście należy zainicjować dyskusję między przedstawicielami państw członkowskich.

Temat debaty, zaproponowany przez polską prezydencję, podkreśla potrzebę zmiany roli sportowców z odbiorców polityki sportowej na jej współtwórców, zgodnie z zasadami otwartości, uczestnictwa i dobrego zarządzania.

Znaczenie sportowców jako interesariuszy polityki sportowej

Sportowcy – zarówno w okresie aktywności zawodniczej, jak i po zakończeniu kariery sportowej – są kluczowymi podmiotami w systemie polityki sportowej. Ich wyjątkowa perspektywa, kształtowana przez bezpośrednie doświadczenie nabyte w strukturach sportowych, pozwala im określać rzeczywiste potrzeby społeczności sportowej, wskazywać bariery systemowe i proponować konkretne, a zarazem realistyczne rozwiązania. Sportowcy – jako bezpośredni beneficjenci polityk, programów i strategii – są często świadomi tego, co się sprawdza, a co należy poprawić, np. jakość kształcenia trenerów lub systemy wsparcia sportowców. Ich prawa powinny stanowić centralny element inicjatyw na ich rzecz.

Zawodnicy, zarówno czynni, jak i po zakończeniu kariery – w szczególności olimpijczycy oraz członkowie reprezentacji narodowych – cieszą się nie tylko publicznym uznaniem, ale również autorytetem wykraczającym poza społeczność sportową. W rezultacie ich udział w procesach decyzyjnych może znacznie zwiększyć legitymację działań strategicznych, zacieśnić współpracę z innymi interesariuszami i zwiększyć szanse na skuteczne wdrażanie polityki.

Sportowcy często kontynuują karierę zawodową w ramach struktur organizacyjnych sportu zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym. Zasiadają w zarządach federacji, komitetach olimpijskich i stowarzyszeniach sportowców oraz pełnią funkcje ekspertów i doradców. Ich wpływ wykracza jednak poza sport wyczynowy – odgrywają również istotną rolę w rozwoju sportu masowego poprzez aktywność w mediach i zaangażowanie w edukację i inicjatywy społeczne. Dzięki swoim osiągnięciom i zaangażowaniu społecznemu sportowcy inspirują różne grupy społeczne do podejmowania aktywności fizycznej, promując w ten sposób zdrowy styl życia i zachęcając do uprawiania określonych sportów. Ich oddanie nie tylko przyczynia się do budowy pozytywnego wizerunku sportu, ale również pośrednio prowadzi do zwiększenia aktywności w społeczeństwie. Sportowcy mogą odgrywać ważną rolę w kształtowaniu i wdrażaniu programów rozwoju sportu masowego, działając jako ich ambasadorowie.

Kompetencje nabyte w trakcie kariery sportowej, w połączeniu z szerokim wachlarzem zajęć, sprawiają, że sportowcy są naturalnymi partnerami w definiowaniu polityki sportowej.

Włączenie ich do procesu kształtowania polityki wspiera budowę bardziej inkluzywnego i efektywnego systemu sportowego, który będzie zaspokajał potrzeby zarówno zawodowych sportowców, jak i szerszej społeczności sportowej.

Z punktu widzenia zarówno państw członkowskich, jak i administracji UE, szczególnie ważne jest ustanowienie trwałych i przejrzystych mechanizmów dialogu ze społecznością sportową. Głos tej społeczności – odpowiednio wzmocniony i w sformalizowanych ramach – może odegrać kluczową rolę w opracowywaniu zrównoważonej i skutecznej polityki rozwoju sportu w całej Europie.

Systematyczne włączanie sportowców w procesy decyzyjne – zalecenia i proponowane działania

Włączenie sportowców – zarówno obecnych, jak i byłych – w procesy planowania i działania wykonawcze może przybierać różne formy zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym.

Mogą one obejmować:

- ustanawianie komitetów doradczych z udziałem sportowców w krajowych federacjach i ministerstwach sportu oraz odpowiednich organach instytucjonalnych UE;
- zapewnienie odpowiedniej reprezentacji sportowców w organach odpowiedzialnych za opracowywanie polityki sportowej;
- wspieranie edukacji zarządczej i przywództwa społecznego sportowców (np. poprzez szkolenia w zakresie polityki publicznej, zarządzania sportem i prawa sportowego);
- promowanie partnerstw między organami administracji publicznej, organizacjami sportowymi i szerszą społecznością sportową.

Aby ukierunkować debatę orientacyjną, prezydencja zwraca się do ministrów o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Jakie szanse i wyzwania wiążą się z udziałem sportowców w procesach decyzyjnych w dziedzinie polityki sportowej?
2. Czy mogą Państwo podać przykłady inicjatyw podjętych w Państwa kraju, aby włączać sportowców w proces kształtowania polityki sportowej?
3. W jaki sposób Unia Europejska może wspierać państwa członkowskie w budowaniu płaszczyzn dialogu ze sportowcami?